

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA – 4101-11-01/2013
P/13/130

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/130 – Realizacja zadań „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych”. Okres objęty kontrolą 2009 – 2013 (I półrocze).
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Wanda Dąbrowska, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 85695 z dnia 14 maja 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Szpital Zachodni im. Jana Pawła II ¹ 05-825 Grodzisk Mazowiecki; ul. Daleka 11
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krystyna Płukis, Dyrektor Szpitala Zachodniego (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W okresie objętym kontrolą Szpital Zachodni stworzył właściwe warunki do realizacji programu profilaktyki raka szyjki macicy na etapie podstawowym. Zgodnie z umowami zawartymi pomiędzy Narodowym Funduszem Zdrowia – Mazowieckim Oddziałem Wojewódzkim w Warszawie (NFZ MOW) a Szpitalem Zachodnim³, pobranie materiału z szyjki macicy do przesiewowego badania cytologicznego odbywało się w Poradni Ginekologiczno-Położniczej wyposażonej stosownie do wymogów określonych w rozporządzeniach Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej⁴ oraz w zarządzeniach Prezesa NFZ w sprawie określenia warunków i realizacji umów w rodzaju: ambulatoryjna opieka specjalistyczna⁵.

¹ dalej: Szpital Zachodni lub Szpital

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Umowa nr 07R-1-00012-02-01-2008-2010 (07-00-00969-09-11/06) na świadczenie usług w 2009 r., Umowa nr 07R-1-00012-02-01-2008-2010/10 (07-00-00969-10-16/06) na świadczenie usług w 2010 r., Umowa nr 07R-1-00012-02-01-2011-2013/11 (07-00-00969-11-09/06) na świadczenie usług w 2011 r., Umowa nr 07R-1-00012-02-01-2011-2013/12 (07-00-00969-12-23/06) na świadczenie usług w 2012 r., Umowa nr 07R-1-00012-02-01-2011-2013/13 (07-00-00969-13-03/06) na świadczenie usług w 2013 r.,

⁴ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (Dz. U. Nr 139, poz. 1142 ze zm.) obowiązujące do 30 maja 2011 r. oraz Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2011 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (Dz. U. Nr 111, poz. 653 ze zm.) obowiązujące od 31 maja 2011 r.

⁵ Zarządzenie Nr 80/2008/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu z dnia 14 października 2008 r. ze zm. (stosowane do kontraktowania świadczeń na 2009 r.)

Zarządzenie Nr 62/2009/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu z dnia 2 listopada 2009 r. ze zm. (stosowane do kontraktowania świadczeń w okresie 2010 – 2011 I półrocze)

Zarządzenie Nr 29/2011/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu z dnia 14 czerwca 2011 r. ze zm. (stosowane do kontraktowania świadczeń w II półroczu 2011 r.)

Zarządzenie Nr 81/2011/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu z dnia 4 listopada 2011 r. ze zm. (stosowane do kontraktowania świadczeń na 2012 r.)

Świadczenia w ramach programu wykonywał personel medyczny posiadający wymagane kwalifikacje.

Dokumentacja Szpitala dotycząca realizacji świadczeń w ramach AOS⁶, w tym pobrania materiału z szyjki macicy do przesiewowego badania cytologicznego, spełniała wymogi określone przez Ministra Zdrowia oraz Prezesa NFZ⁷. Zawarte w dokumentacji dane były rzetelne i zgodne ze stanem faktycznym.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

W latach 2009-2013 (I półrocze) w Szpitalu Zachodnim realizowana była profilaktyka raka szyjki macicy na etapie podstawowym, polegająca na pobraniu materiału z szyjki macicy do przesiewowego badania cytologicznego – zakres skojarzony ze świadczeniem z zakresu położnictwa i ginekologii.

(dowód: akta kontroli str. 22-88,106-157,186-244 i 264-380)

W badanym okresie Szpital Zachodni nie realizował świadczeń w rodzaju „Profilaktyczne programy zdrowotne”, obejmujących program profilaktyki raka szyjki macicy – etap diagnostyczny i etap pogłębionej diagnostyki oraz program profilaktyki raka piersi – etap podstawowy w pracowni stacjonarnej i/lub pracowni mobilnej, etap pogłębionej diagnostyki.

(dowód: akta kontroli str. 429)

1 Realizacja umów zawartych z NFZ MOW w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna w zakresie realizacji profilaktyki raka szyjki macicy (etap podstawowy) .

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą udzielanie świadczeń polegających na pobieraniu materiału z szyjki macicy do przesiewowego badania cytologicznego (kod świadczenia 5.05.0000060), dokonywane było na podstawie umów zawartych pomiędzy NFZ MOW i Szpitalem Zachodnim⁸.

(dowód: akta kontroli str. 22-88,106-157,186-244 i 264-380)

Zgodnie z wytycznymi NFZ, umowy zawarte na 2009 i 2010 r. stanowiły coroczną aktualizację umowy z 2008 r., natomiast umowy na 2012 r. i 2013 r. aktualizację umowy z 2011 r. Umowa na realizację świadczeń w 2011 r. została zawarta w wyniku postępowania konkursowego ogłoszonego przez Prezesa NFZ 16 września 2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 438-446)

Złożona przez Szpital oferta na realizację świadczeń w 2011 r. w ramach AOS, w zakresie położnictwa i ginekologii oraz wszystkie aktualizacje ofert złożone przez Szpital, dotyczące pozostałych lat badanego okresu, zawierały dokumenty oraz spełniały warunki określone w rozporządzeniach Ministra Zdrowia i zarządzeniach Prezesa NFZ w sprawie określenia warunków i realizacji umów w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna⁹.

(dowód: akta kontroli str. 5-21,89-105,158-185,245-263 i 438-446)

Zgodnie z zawartymi umowami¹⁰, miejscem realizacji świadczeń wykonywanych w ramach profilaktyki raka szyjki macicy była Poradnia Ginekologiczno-Położnicza zlokalizowana w Szpitalu Zachodnim. Poradnia była wyposażona m. in. w detektor

Zarządzenie Nr 71/2012/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu z dnia 7 listopada 2012 r. ze zm. (stosowane do kontraktowania świadczeń na 2013 r.)

⁶ Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna

⁷ Patrz przypis nr 4 i 5.

⁸ Patrz przypis nr 3.

⁹ Patrz przypis nr 4 i 5

¹⁰ Patrz przypis nr 3

tętna płodu, diatermię, kolposkop oraz zestawy umożliwiające pobranie materiału do badań cytologicznych. Ponadto na terenie Szpitala znajdowały się m.in. aparat do krioterapii, aparat USG, RTG oraz mammograf.

(dowód: akta kontroli str. 43,128,207,283,352 i 450-461)

Sprzęt znajdujący się w Poradni Ginekologiczno- Położniczej podlegał corocznym przeglądom i kontrolom stanu technicznego. Użytkowanie sprzętu i jego utrzymywanie było zgodne z wymogami ustalonymi w art. 90 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych¹¹

(dowód: akta kontroli str. 479-490)

W badanym okresie świadczenia w zakresie profilaktyki raka szyjki macicy wykonywane były przez:

- dwóch lekarzy posiadających specjalizacje w zakresie położnictwa i ginekologii, z których jeden zatrudniony był na podstawie umowy o pracę w wymiarze $\frac{1}{4}$ czasu pracy, natomiast drugi na podstawie umów cywilnoprawnych (kontraktów) zawartych ze Szpitalem.
- dwie położne zatrudnione na umowę o pracę odpowiednio w $\frac{3}{4}$ i $\frac{1}{2}$ wymiaru czasu pracy, które ukończyły szkolenie praktyczne dla pielęgniarek i położnych w zakresie „zasady profilaktyki, pobieranie materiału cytologicznego i organizacja skryningu raka szyjki macicy”, zorganizowane przez Centrum Onkologii-Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie.

Personel został wykazany przez Szpital w dokumentacji aktualizującej umowy w rodzaju AOS oraz w ofercie złożonej na 2011 r. We wszystkich przypadkach zmian personalnych zatrudnionych lekarzy lub rozkładu ich czasu pracy, Szpital informował o tym fakcie NFZ MOW.

(dowód: akta kontroli str. 435-437)

Badania materiału pobranego do badań cytologicznych (w tym w ramach profilaktyki raka szyjki macicy) wykonywane były przez zewnętrzny podmiot, z którym Szpital Zachodni zawarł umowę świadczenia usług medycznych. Wykonawca ten wykazywany był przez Szpital w dokumentacji przekazywanej do NFZ MOW.

(dowód: akta kontroli str. 59,143,222,305,375 i 381-428)

W umowach obowiązujących w latach 2009 – 2013 (I półrocze)¹², w ramach świadczeń położnictwa i ginekologii (na każdy rok obowiązywania umowy) wyodrębniono kwotę zobowiązania przeznaczoną wyłącznie na realizację świadczeń o kodzie 5.05.00.0000060, a w przypadku gdy wartość wykonanych świadczeń przekroczy kwotę zobowiązania ustaloną w umowie, przewidziano zwiększenie liczby jednostek rozliczeniowych oraz kwoty zobowiązania NFZ MOW wobec Szpitala z tytułu realizacji tych świadczeń.

(dowód: akta kontroli str. 25,109,189,267 i 334)

W okresie objętym kontrola wartość punktowa świadczenia pn. „pobranie materiału z szyjki macicy do przesiewowego badania cytologicznego” (kod 5.05.00.0000060) wynosiła 3 punkty¹³.

W pierwotnych planach rzeczowo-finansowych na świadczenia „pobranie materiału z szyjki macicy do przesiewowego badania cytologicznego” przyznano Szpitalowi limity: 2009 r. – 3.000 pkt, 2010 r. – 1.293 pkt, 2011 r. – 888 pkt, 2012 r. – 1.206 pkt i w I półroczu 2013 r. – 387 pkt. W 2009 r. i 2010 r. NFZ MOW na wniosek Szpitala dokonał zwiększenia przyznanych limitów do wartości faktycznie wykonanych i ostatecznie plan po zmianach wynosił odpowiednio 1.377. pkt (tj.

¹¹ Dz. U. Nr 107, poz. 679 ze zm.

¹² Patrz przypis nr 3

¹³ Katalog porad zabiegowo-diagnostyczny stanowiący załącznik nr 5 do zarządzeń Prezesa NFZ wskazanych w przypisie 5

106,5% pierwotnego planu) i 1.788 pkt (tj. 201,4% pierwotnego limitu). Natomiast pierwotnie przyznane limity na 2009 i 2012 r. zostały zmniejszone do 1.179 pkt w 2009 r. (co stanowiło 39,3% założonego planu) i 990 pkt w 2012 r. (co stanowiło 82,1% planu pierwotnego). Plan limitów ustalony do realizacji w okresie od stycznia do czerwca 2013 r. nie uległ zmianie i wynosił 387 pkt.

(dowód: akta kontroli str. 28,88,113,146,157,193,270,316,337 i 447-449)

Rozliczenie z NFZ MOW wykonanych świadczeń następowało na podstawie wystawionych przez Szpital faktur wskazujących m.in. liczbę i wartość wykonanych punktów rozliczeniowych. W latach 2009-2013 (I półrocze) cena punktu rozliczeniowego wynosiła 9,00 zł. W 2009 r. Szpital rozliczył ogółem 1.179 pkt (100% planu po zmianach) za kwotę ogółem 10.611,00 zł, w 2010 r. – 1.377 pkt (100% planu po zmianach) na kwotę 12.393,00 zł, w 2011 r. – 1.788 pkt (100% planu po zmianach) za kwotę 16.092,00 zł, w 2012 r. – 951 pkt (96,1% planu po zmianach) za kwotę 8.559,00 zł i w I półroczu 2013 r. – 252 pkt (65,1% planu po zmianach) za kwotę 2.268,00 zł. W okresie objętym kontrolą płatności za wykonane świadczenia dokonywane były przez NFZ średnio po upływie 15 dni od wystawienia faktury przez Szpital.

(dowód: akta kontroli str. 430-434 i 462-463)

W badanym okresie Szpital Zachodni zgłosił gotowość wykonania ogółem 22.240 badań cytologicznych w ramach profilaktyki raka szyjki macicy na etapie podstawowym. Faktycznie badaniem objęto 1.869 kobiet, które zgłosiły się na badania w ramach profilaktyki, z czego 25 skierowano do dalszej diagnostyki. W przypadku jednej pacjentki Szpital dokonał zgłoszenia do Regionalnego Rejestru Nowotworów.

(dowód: akta kontroli str. 464-465)

Pielęgniarka Koordynująca i Nadzorująca Pracę Pielęgniarek i Położnych Poradni Specjalistycznych i Poradni Diagnostycznych wyjaśniła, że wszystkie pacjentki biorące udział w programie profilaktycznym, których wynik badania cytologicznego wskazywał na konieczność prowadzenia dalszej diagnostyki (25 pacjentek) zostały o tym poinformowane. Otrzymały wykaz świadczeniodawców realizujących etap pogłębionej diagnostyki i samodzielnie wybierały miejsce wykonywania świadczenia. Zgłoszenie pacjentki do Regionalnego Rejestru Nowotworów oparte było o wynik badania cytologicznego, w którym stwierdzono komórki raka płaskonabłonkowego z zaleceniem dalszej diagnostyki – kolposkopii z weryfikacją histopatologiczną.

(dowód: akta kontroli str. 466-467)

W okresie objętym kontrolą koszty administracyjne i osobowe Szpitala z tytułu realizacji badań profilaktycznych raka szyjki macicy wyniosły ogółem 23.615,52 zł. Szpital Zachodni nie ponosił kosztów dotyczących szkoleń personelu realizującego badania profilaktyczne oraz kosztów na rzecz poprawy zgłaszalności kobiet (kampanie medialne, działania informacyjno-edukacyjne itp.).

(dowód: akta kontroli str. 464)

Stosownie do postanowień art. 23a ust 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych¹⁴, Szpital Zachodni umożliwiał pacjentkom umawianie się na wizyty drogą elektroniczną, poprzez zakładkę eRejestracja z poziomu internetowej strony Szpitala.

(dowód: akta kontroli str. 468-469)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ustalone
nieprawidłowości

¹⁴ Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2 Zakup i wykorzystanie aparatury medycznej pozyskanej ze środków Ministerstwa Zdrowia na rozwój radioterapii onkologicznej.

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą Szpital Zachodni nie posiadał pracowni do radioterapii oraz nie otrzymał z Ministerstwa Zdrowia środków na zakup sprzętu do radioterapii onkologicznej.

(dowód: akta kontroli str. 470-471)

3 Realizacja wniosków pokontrolnych z poprzedniej kontroli NIK.

Opis stanu faktycznego

NIK w wystąpieniu pokontrolnym¹⁵, skierowanym do Dyrektora Szpitala Zachodniego po kontroli realizacji wybranych zadań „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych” w latach 2006 – I półrocze 2008 r., wniosła o:

- prowadzenie list oczekujących na świadczenia zdrowotne umożliwiające ustalenie czasu oczekiwania pacjenta na badanie,
- prowadzenie ewidencji kosztów związanych z realizacją programów zdrowotnych raka piersi oraz raka szyjki macicy w podziale na procedury medyczne.

W celu realizacji wniosków pokontrolnych w Szpitalu został wdrożony program informatyczny pozwalający ustalić czas oczekiwania pacjenta na badanie. Program rejestruje m.in. datę rejestracji pacjenta online i proponowany termin wykonania badania.

(dowód: akta kontroli str. 468-469)

Ponadto zarządzeniem dyrektora Szpitala Zachodniego¹⁶ w wykazie kont syntetycznych i analitycznych Szpitala utworzono odrębne ośrodki powstawania kosztów w tym m.in. kosztów działalności podstawowej „Program raka szyjki macicy”.

(dowód: akta kontroli str. 472-477)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Szpital wniosków pokontrolnych.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, nie wnosi uwag i nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

¹⁵ Wystąpienie pokontrolne nr LWA-41030-3-2008 P/08/098 z dnia 20 listopada 2008 r.

¹⁶ Zarządzenie Nr 41/2009 z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, dnia września 2013 r.

Kontroler
Wanda Dąbrowska
Główny specjalista k.p.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Wicedyrektor
Andrzej Panasiuk

.....
podpis